

**Diagnoza sytuacji
opiekuńczo-wychowawczej
w Szkole Podstawowej
im. Adama Mickiewicza w Żyrzynie
w roku szkolnym 2019/2020**

**Diagnoza potrzeb i problemów występujących
w społeczności szkolnej**

Opracowanie:
Marzena Furtak
Jolanta Prończuk
Agnieszka Brzostowska
Agnieszka Gałek
we współpracy z wychowawcami klas

Do opracowania diagnozy środowiska szkolnego wykorzystano m.in.:

- wyniki przeprowadzonych badań, były to:
 - ✓ ankieta skierowana do uczniów klas IV-V na temat sytuacji opiekuńczo-wychowawczej w szkole, mająca na celu m.in. zbadanie poczucia bezpieczeństwa dzieci w szkole,
 - ✓ ankieta skierowana do uczniów klas VI-VIII na temat sytuacji opiekuńczo-wychowawczej w szkole, mająca na celu m.in. zbadanie poczucia bezpieczeństwa dzieci, a także poznanie ich opinii na temat negatywnych skutków działania środków psychoaktywnych,
 - ✓ ankieta skierowana do rodziców uczniów klas IV-VIII na temat sytuacji opiekuńczo-wychowawczej w szkole, mająca na celu m.in. zbadanie poczucia bezpieczeństwa dzieci w szkole oraz sytuację związaną ze środkami psychoaktywnymi,
 - ✓ badania w ramach ewaluacji wewnętrznej dotyczącej aktywności uczniów,
- wnioski ze sprawozdań poszczególnych podmiotów, zespołów nauczycielskich,
- wnioski z nadzoru pedagogicznego,
- rozmowy indywidualne, wywiady - z rodzicami i nauczycielami,
- analiza osiągnięć szkolnych,
- wnioski z realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Żyrzynie w roku szkolnym 2018/2019,
- wnioski z diagnoz (np. środowiska, wyników nauczania, sytuacji wychowawczej),
- dokumentację wychowawców klas (dzienniki wychowawcze, dziennik elektroniczny),
- dokumentację pedagoga i psychologa szkolnego,
- analiza dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji wychowawczej,
- wnioski z obserwacji (zachowania w czasie lekcji, przerw i wyjść poza szkołę),
- analiza uwag zapisanych w dziennikach i w e-dzienniku,
- analiza frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych,
- analiza frekwencji rodziców w czasie wywiadówek,
- indywidualne rozmowy z wychowawcami na temat sytuacji rodzinnej, materialnej uczniów,
- informacje dotyczące głównych problemów wychowawczych w szkole i środowisku zebrane od rodziców, uczniów, nauczycieli oraz pracowników instytucji współpracujących ze szkołą,
- realizowane w szkole formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zdiagnozowano trudności w osiągnięciu zakładanych celów w zakresie wychowania i profilaktyki (**czynniki ryzyka**):

- poniżanie słowne i psychiczne (np. dokuczanie, wyśmiewanie, poniżanie innych, obgadywanie, prowokowanie, obmawianie, zastraszanie) i fizycznej (popychanie, szarpanie, uderzanie, bicie),
- używanie wulgarnego języka,
- istniejące podziały w klasie, odsuwanie pojedynczych uczniów w niektórych klasach,
- posiadanie, używanie papierosów elektronicznych przez uczniów (na terenie szkoły i podczas wyjazdów),
- dewastacje, niszczenie mienia i sprzętu szkolnego,
- spóźnienia na lekcje,
- opuszczanie szkoły, niska frekwencja w przypadku kilku uczniów,
- ucieczki z pojedynczych lekcji, z całych dni zajęć, z uroczystości, samowolne opuszczanie budynku podczas przerw (wyjścia do pobliskiego sklepu),

- aroganckie zachowania wobec nauczycieli,
- brak wystarczającej motywacji do nauki i wywiązywania się ze szkolnych obowiązków (unikanie zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek, nieprzygotowanie do lekcji, brak systematyczności w pracy, niewielkie ambicje wśród uczniów),
- istnienie rodzin niepełnych, rozbitych, dysfunkcyjnych, o trudnej sytuacji materialnej.
- obawy uczniów w szkole dotyczące osiągnięć szkolnych (słabe oceny, niedocenienie).
- grupa rodziców rzadko rozmawia z dziećmi i nie posiada wiedzy o tym, czy dziecko radzi sobie z problemami, jak czuje się w klasie i szkole, czego się obawia, czy uzyskuje w szkole wystarczającą pomoc i wsparcie,
- część uczniów nie rozmawia z rodzicami o swoich sprawach, trudnościach,
- niewłaściwe zachowania podczas lekcji,
- konflikty pomiędzy uczniami,
- brak reakcji uczniów na niewłaściwe zachowania ich rówieśników, np. na dewastacje, dokuczanie innym,
- korzystanie w szkole z telefonów komórkowych mimo wprowadzonego zakazu.

Mocne strony działalności szkoły (czynniki chroniące w środowisku szkolnym):

- życzliwa i przyjazna atmosfera w szkole,
- poczucie bezpieczeństwa wśród uczniów,
- akceptacja ze strony rówieśników,
- zgłaszanie przez uczniów do wychowawców, pedagoga i psychologa problemów i trudnych sytuacji,
- stosowanie się uczniów do szkolnych norm i zasad,
- doświadczanie pomocy i wsparcia ze strony nauczycieli,
- dobra współpraca klas z wychowawcą, otwarte poruszanie trudnych spraw, zgłaszanie problemów,
- angażowanie się uczniów w działania na rzecz szkoły (akcje charytatywne, wolontariat),
- dobra integracja w większości klas,
- właściwe relacje między uczniami,
- dostrzegalna wzajemna pomoc,
- zainteresowanie uczniów nauką szkolną,
- wysokie wyniki egzaminów zewnętrznych (egzamin gimnazjalny),
- udział w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego,
- różnorodne zainteresowania, umiejętności i zdolności uczniów (muzyczne - śpiew, gra na instrumentach, taneczne, sportowe, recytatorskie, humanistyczne, matematyczne, językowe itp.),
- indywidualne podejście do ucznia, udzielanie pomocy i wsparcia uczniom i rodzicom,
- przestrzeganie norm moralnych, w tym odwoływanie się do wiary religijnej,
- współpraca nauczycieli z instytucjami zewnętrznymi,
- liczne propozycje uczniów są uwzględniane w planie pracy szkoły,
- zajęcia organizowane w szkole przyczyniają się do promocji szkoły w środowisku lokalnym
- zaangażowanie społeczne oraz reprezentowanie szkoły (np. udział w konkursach gminnych, powiatowych, ogólnopolskich; przygotowanie i udział w szkolnych uroczystościach; pomoc w przygotowaniu dekoracji).

W roku szkolnym 2019/2020 należy zwrócić uwagę na wyeliminowanie czynników ryzyka oraz wzmocnienie czynników chroniących naszych uczniów z uwzględnieniem wniosków do realizacji:

1. Na bieżąco przypominać uczniom, że mogą liczyć na pomoc i wsparcie ze strony nauczycieli.
2. Uczulać rodziców na konieczność częstszych rozmów z dziećmi o ich sytuacji szkolnej, szczególnie trudnościach w nauce.
3. Należy realizować w klasach elementy programów profilaktycznych np. Spójrz inaczej, Trzy koła, Cukierki.
4. Zorganizować spotkanie dla rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzone przez specjalistę terapii uzależnień,
5. Konieczne są bieżące rozmowy z uczniami dotyczące wzajemnego szacunku, uświadamiania im konieczności utrzymywania pozytywnych relacji z innymi ludźmi.
6. W miarę możliwości poszerzyć ofertę zajęć pozalekcyjnych o te, które dzieci wskazały jako atrakcyjne dla nich np.: informatyczne, kulinarne, językowe, sportowe, matematyczne, historyczne.
7. Należy w większym stopniu umożliwić uczniom zgłaszanie realnych propozycji dodatkowych zajęć pozalekcyjnych.
8. Zachęcać nauczycieli do pozyskiwania i szerszej współpracy z nowymi instytucjami zewnętrznymi.
9. W pracy wychowawczej położyć szczególny nacisk na motywowanie uczniów do nauki oraz rozwijania swoich pasji, zainteresowań, np. poprzez udział w konkursach, olimpiadach.
10. Na bieżąco dbać o integrację zespołów klasowych, udzielać pomocy i wsparcia uczniom wycofującym się z kontaktów lub izolowanym przez rówieśników.
11. Niwelować konflikty, rozwijać w uczniach postawy wzajemnej akceptacji.
12. Zwracać uwagę na zasady właściwego zachowania, na kulturę osobistą, właściwe słownictwo, szacunek dla innych – rówieśników i osób dorosłych.
13. Korygować niewłaściwe zachowania, przeciwdziałać agresji słownej, fizycznej.
14. Konsekwentnie egzekwować ustalone w szkole normy i zasady, w tym związane z używaniem telefonów komórkowych.
15. Wspierać uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz ich rodziców, a jednocześnie w większym stopniu angażować rodziców do współpracy w zakresie pomocy ich dzieciom.
16. Utrzymywać bieżące kontakty z rodzicami/opiekunami uczniów przeżywających poważne problemy (rodzinne, emocjonalne, szkolne), udzielać wsparcia, proponować lub organizować różnorodne formy pomocy dostosowane do potrzeb ucznia.
17. Kontynuować działania mające na celu zdrowy tryb życia i profilaktykę uzależnień, uświadamiać konsekwencje sięgania po środki psychoaktywne.
18. Systematycznie monitorować frekwencję uczniów, konsekwentnie podejmować działania dyscyplinujące w stosunku do uczniów opuszczających zajęcia szkolne bez usprawiedliwienia.
19. Na bieżąco przypominać uczniom o zasadach odpowiedzialnego korzystania z Internetu, mediów społecznościowych, kłaść nacisk na zapobieganie cyberprzemocy.